

Josep M. Sanmartí

DES D'EL RETIRO

El PP ja s'assembla al PSOE

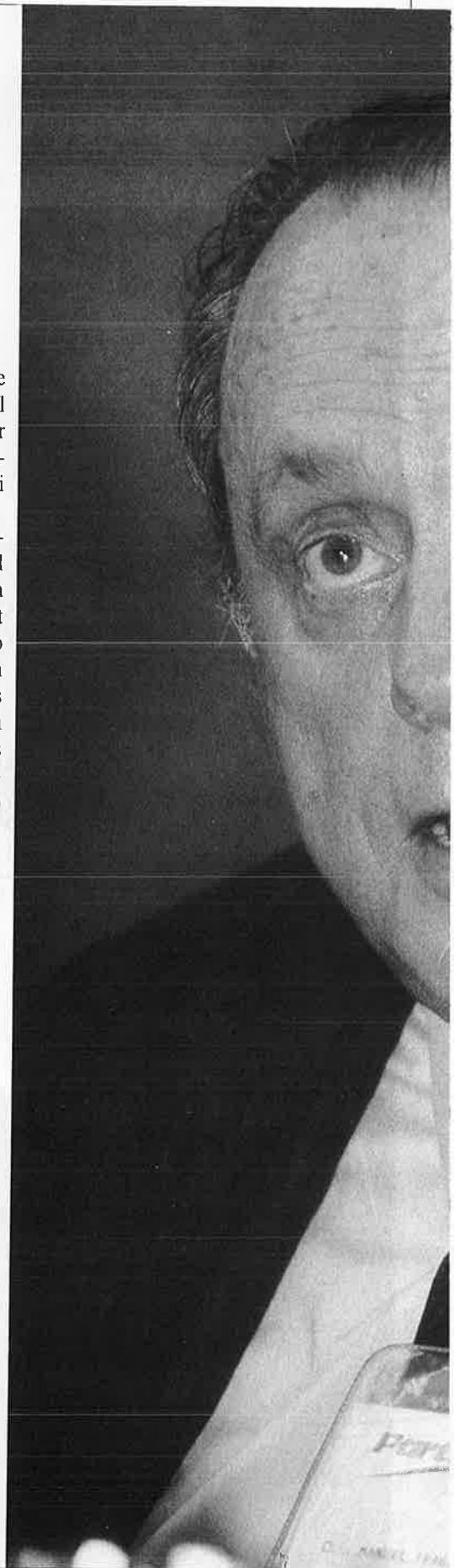
Si volem fer fora el PSOE del poder, ens hi hem d'assemblar en moltes coses", podria ser la principal conclusió del X Congrés del Partit Popular celebrat aquest cap de setmana passat a Sevilla. ¿En quines coses han de coincidir populars i socialistes per fer que l'electorat giri l'esquena als segons i es decanti pels primers? Bàsicament, en un programa moderat, en una organització disciplinada i en un líder més que acceptable, carismàtic. Aquests tres punts signifiquen un nou gir del partit, una nova fundació, la setena o la vuitena segons es miri, i el PP l'ha fet aquesta vegada només sense traumes, sinó fins i tot en un clima d'una certa eufòria. I és que el PP diu que ha jubilat la generació fundacional, ha centrat el seu missatge per fer-lo atraient a les classes mitjanes i ha designat un líder que pot encarar totes les virtuts d'un dirigent a l'americana. Amb aquestes armes el PP es disposa a assaltar els bastions socialistes i a aconseguir el poder central no més enllà del 1993.

José M. Aznar ja és el successor de Manuel Fraga com a màxim dirigent polític de la dreta espanyola. Té totes les benediccions del seu antecessor i un Congrés gairebé unànime darrere seu. Ja hauria firmat l'antecessor del seu antecessor, Antonio Hernández Mancha, la meitat de la plataforma que el partit ha donat a José M. Aznar. Ell, que no va aconseguir ni una declaració prèvia a favor seu del gran patró Fraga, en aquest Congrés ha reclamat, ha pidolat gairebé, que es reconeguessin els mèrits del seu equip que va deixar el partit ben situat per fer aquest pas. Hernández Mancha va posar ordre en una sèrie d'aspectes del partit, com les finances, va salvar les eleccions de 1987 i sobretot va servir de

vacuna a les lluites de banderies que anihilaven a poc a poc la maquinària del partit. A Sevilla ningú li va reconèixer aquesta tasca, perquè ara com ara Hernández Mancha és gairebé un dissident i és perillós que et vegin parlant amb ell.

Manuel Fraga va acceptar aquesta vegada el seu retir com a consumació del seu paper històric. Durant 15 anys ell ha conduït la dreta espanyola cap a aquest moment en què una nova generació no vinculada al franquisme assumeix un programa moderat i de centre sense les arestes que Fraga li donava sempre en matèria autonòmica, moral o de drets humans. José M. Aznar, Francisco Álvarez Cascos, Juan José Lucas, Rodrigo Rato i Federico Trillo són des d'ara perfectament homologables a Felipe González, Alfonso Guerra, Txiqui Benegas, o Javier Solana. Ni se'ls pot retraure un passat franquista, com succeïa amb Fraga i els seus lloctinents, ni se'ls pot acusar de ser la dreta de sempre disposada a rebotar com sigui el marc democràtic i constitucional. Els socialistes, que han utilitzat a bastament aquesta mena d'arguments, s'ho hauran de pensar dues vegades, si no volen fer el ridícul. El seu adversari més directe ja comença a assemblar-se perillosament al PSOE dels primers anys democràtics.

Aznar surt del Congrés amb un objectiu ben palès: el 1993 pot haver-hi fàcilment un govern conservador a l'estat espanyol. No és solament un atac d'eufòria producte del X Congrés i de les eleccions de Melilla, que van donar al PP un escó al Congrés de Diputats i dos al Senat per una notable majoria. És un càlcul. Segons ell, si el 1991 el PP aconsegueix un bon resultat, tindrà una base suficient per a intentar l'ocupació de La Moncloa tan sols dos anys després. Per

tant, ell mateix diu que les eleccions autonòmiques i locals de 1991 seran decisives en el procés d'alternatives de govern. de moment, Aznar ha maldat per canviar la mentalitat dels seus quadros, de manera que vagin pensant en clau de guanyadors i amb sensació d'oposició permanent. Si d'aquí a tres mesos el PP evita la majoria absoluta socialista al Parlament d'Andalusia, si després augmenta la seva presència al Parlament basc, i si obté el 1991 algunes alcaldies que el 1987 ja van quedar a frec de dits, com la de Madrid, les perspectives seran òptimes.

Ara bé, aquesta estratègia reposa fonamentalment en les estructures provincials i autonòmiques del partit, que seran notablement enfortides. Aznar no podrà fer a fons el seu paper fins al 1993, si bé fa el que pot mentrestant, tal com va demostrar en el debat sobre els Pressupostos de l'Estat per al 1990. La disciplina serà molt més severa i, per exemple, els gerents provincials tindran uns poders molt més amplis que fins ara.

L'actitud de la nova executiva cap a Hernández Mancha demostra que al PP ja no hi ha lloc per aquells que es bellugen, com fa Alfonso Guerra amb els militants del PSOE.

En aquest context el X Congrés del PP va tenir molt poca història. Els gestos de grandiloqüència wagneriana, mig inevitables en aquesta mena d'actes de substitució de líder, van tenir el millor moment quan Manuel Fraga va esquinçar davant dels compromissaris una carta de

dimissió sense data que el mateix Aznar li havia lliurat uns dies abans arran del canvi de despatx a la seu central del partit, a Madrid. Des del punt de vista del contingut l'única cosa remarcable és el decàleg presentat per Aznar com una forma pedagògica i senzilla d'expressar la nova línia del partit. Un d'aquests punts, per exemple, defensa una concepció plural d'Espanya, idea fins ara inèdita en els rengles de la drèta estatal. És més: conscient de la feblesa del seu partit a Catalunya i a Euskadi, Aznar va prometre que cada mes farà una visita a aquests dos territoris per enfortir-hi la presència popular. Al mateix temps, el president de les Illes, Gabriel Cañellas, beneïa l'operació Aznar (al cap i a la fi ell ha beneït totes les operacions que s'han fet a la seu central del PP) i afirmava, per arrodonir la jugada, que el PP no està al servei de cap grup d'interessos, ni de cap sector privilegiat.

Aquest és el repte. Convèncer determinats sectors que val la pena fer el tomb i que el PSOE és un cavall perdedor, de la mateixa manera que el guanyador és el PP. De moment, el govern central ha rebut les notícies procedents de Sevilla amb calma. Aquesta mateixa setmana posarà a prova el nou tarannà del PP amb una oferta de diàleg sobre qüestions d'estat diverses com la lluita antiterrorista, la política autonòmica, la reforma de l'Estatut de RTVE o la reforma fiscal i l'educativa. Si el PP s'acosta massa al PSOE perdrà les ales visceralment antisocialistes; i si torna a posar-se dur, pot perdre la imatge de moderació que predica. Del que no hi a cap mena de dubte és que el senyor Aznar haurà de filar prim des d'avui mateix. I si falla, ja se sap, cap a Castella-Lleó.